

PROSTAAT - BRACHYTHERAPIE

WAT IS BRACHYTHERAPIE?

Letterlijk vertaald betekent brachytherapie: therapie van dichtbij ('brachus' betekent 'dichtbij' in het Grieks).

Brachytherapie is een onderdeel van de radiotherapie waarbij de stralingsbron zo dicht mogelijk bij de kwaadaardige cellen gebracht wordt om op die manier de celgroei te remmen of te stoppen. Het is een zeer precieze techniek die er voor zorgt dat er zo weinig mogelijk gezonde cellen beschadigd worden.

PROCEDURE:

Voor de operatie:

Voor de operatie wordt met behulp van echo-onderzoek via de anus het volume van de prostaat gemeten. Enkel patiënten met een prostaatvolume van maximaal 50ml. komen voor deze behandeling in aanmerking.

Aspirine of andere medicatie die de bloedstolling verminderen dienen 1 week voor de operatie stopgezet te worden, in overleg met uw behandelend arts.

De operatie:

De behandeling vindt plaats onder algemene verdoving of spinale verdoving (zgn. 'ruggenprik'). Tijdens de operatie ligt u met gespreide benen in beensteunen, er wordt een blaaskatheter ingebracht en de huid wordt grondig gedesinfecteerd. De vorm en de positie van de prostaat worden met behulp van een echografie via de anus vastgesteld. Nadien worden onder echografische begeleiding fijne naalden door het perineum (streek tussen balzak en anus) in de prostaat geprikt. Via deze holle naalden worden radioactieve bronnetjes, ook wel zaadjes genoemd, naar binnen geschoven. Afhankelijk van de grootte van de prostaat worden op deze manier tussen de 50 en 120 zaadjes geïmplant.

Na de operatie:

Na de behandeling verblijft u nog minimaal 24 uur in het ziekenhuis. De dag na de operatie wordt de blaaskatheter verwijderd en indien u kunt plassen, mag u het ziekenhuis verlaten. Ter voorkoming van een infectie krijgt u antibiotica. Neem deze antibiotica zorgvuldig in volgens voorschrift.

EVENTUELE BIJWERKINGEN:

Bijwerkingen direct na de operatie:

De meeste patiënten ondervinden weinig problemen direct na de operatie. Na het verwijderen van de catheter is het normaal dat u bij het plassen een branderig gevoel heeft. De eerste dagen kan uw urine wat rood gekleurd zijn, bovendien kan het voorkomen dat u bloedstolsels uitplast. Deze bijwerkingen verdwijnen na enkele dagen. Het is raadzaam om na de operatie veel (water) te drinken omdat op die manier uw blaas goed gespoeld wordt.

Indien u ondanks een volle blaas toch niet kan plassen, dient u contact op te nemen met de dienst urologie of met de dienst spoedgevallen.

De eerste dagen na de operatie kunt u ook licht bloedverlies hebben op de plaats waar de naalden werden ingebracht. Als u ernstige pijn ondervindt of veel bloed verliest dient u eveneens contact op te nemen met de dienst urologie.

Bijwerkingen op lange termijn:

Een aantal weken na de operatie kunnen zich bijwerkingen ontwikkelen die het gevolg zijn van de bestraling. Het kan zijn dat u vaker moet plassen, meer aandrang heeft, een branderig gevoel bij het plassen en een zwakkere straal ten gevolge van een zwelling van de prostaat.

Veel (water) drinken is raadzaam om zoveel mogelijk deze klachten te verzachten. Bij de meeste patiënten zijn de klachten na 3-4 maanden volledig verdwenen.

Indien u erg veel last heeft van deze klachten, of indien de klachten zeer lang blijven aanhouden, moet u contact met de dienst urologie opnemen.

Urine-incontinentie komt vrijwel niet voor na deze behandeling.

Het kan wel zo zijn dat uw potentie verandert. Uit onderzoek is gebleken dat bij ongeveer tweederde van de behandelde mannen de potentie onveranderd blijft. Bij de overigen zal de potentie afnemen. Dit kan zijn op het vlak van de duur van de erectie, of zelfs volledig impotentie kan voorkomen.

Ernstige klachten zoals endeldarmontsteking komen slechts zeer zelden voor.

VOORZORGSMAATREGELEN:

Lichamelijke activiteit:

Voorkom de eerste dagen na de ingreep zware lichamelijke activiteit. Bij ontlasting moet u zoveel mogelijk het persen voorkomen. Deze adviezen zijn bedoeld om hoge drukken op de prostaat te vermijden.

Na enkele dagen mag u uw normale activiteit weer hervatten, na circa twee weken mag u opnieuw zwaardere fysieke inspanningen leveren.

Straling:

Veel patiënten zijn bezorgd over de veiligheid omdat er gewerkt wordt met radio-actieve zaadjes. Het risico voor andere mensen in uw omgeving is echter erg klein. De zaadjes waarmee in deze procedure gewerkt wordt, hebben namelijk een dergelijk lage energie dat de straling buiten het lichaam uiterst gering is. Bovendien neemt de activiteit van de zaadjes af naarmate zij langer in het lichaam aanwezig zijn; ze doven uit. Desalniettemin zijn er toch een aantal regels die best in acht neemt:

- Tot twee weken na de implantatie is het mogelijk dat u een radioactief zaadje uitplast. Hiervoor raden wij u aan om door een ziftje te plassen. Het is de bedoeling dat u de eerste twee weken uw urine controleert op de aanwezigheid van deze zaadjes. Als u een radioactief zaadje tegenkomt, mag u dit niet met uw vingers vastpakken. U wordt verzocht om het met een lepel of een pincet op te pakken en te deponeren in het metalen containertje dat u meekrijgt bij ontslag uit het ziekenhuis. Bewaar het buiten bereik van andere mensen en neem contact op met de dienst radiotherapie.
- U mag in hetzelfde bed slapen als uw partner (tenzij zij zwanger is). Na vier weken mag u weer geslachtsgemeenschap hebben. Gebruik een condoom gedurende de eerste zes maanden na implantatie voor het geval er een radioactief zaadje met het sperma meekomt. Het sperma kan verkleurd zijn (bruin tot donkerbruin). Dit is een normaal gevolg van de implantatie.
- Neem geen kinderen op uw schoot gedurende de eerste zes maanden na implantatie.
- U dient indien mogelijk een afstand van één meter verwijderd te blijven van zwangere vrouwen gedurende de eerste zes maanden na de implantatie. Hen aanraken, een hand schudden of een kus geven stelt echter geen probleem.

Bij ontslag uit het ziekenhuis zal u een ‘**attest van implantatie**’ ontvangen. Hou dit attest steeds bij u en leg het voor indien u een andere arts raadpleegt.